

Pastor Valdemar Nielsen

I fjor, da Grundtvig-Selskabet i 25-året for sin oprettelse holdt årsmøde i august under det internationale Grundtvig-Seminar i Helsingør, indløb budskabet om pastor Valdemar Niensens død. De mindeord, jeg da sagde i min sidste formandsberetning, vil jeg gerne uddybe her.

Valdemar Nielsen begyndte sin livsgering i højskolens tjeneste. I 1912 blev han lærer ved Vallekilde Højskole og her blev han i 1918 i Valgmenighedskirken viet til Ingeborg Helweg, datter af Thorvald Helweg, den kendte dansk-amerikanske præst, senere sognepræst i Idestrup. I 1920 kom Valdemar Nielsen til Danebod Højskole og var forstander fra 1921–23. Derefter studerede han teologi og efter embedseksamen i 1927 blev han valgmenighedspræst i Skjern, derefter sognepræst i Vemmelev-Hemmeshøj i 1938 og til sidst, fra 1946 til sin afgang i 1956, residerende kapellan ved Skt. Markus kirke på Frederiksberg.

I Grundtvig-Selskabets annaler møder vi første gang Valdemar Nielsen i foråret 1955, hvor han ved et møde i Vartov talte om »Salmedigteren Grundtvig og Norge«; foredraget blev trykt i Julebogen, udgivet af Kirkeligt Samfund, H. Hagerups forlag 1955, under titlen: Grundtvigs salmer i Norge, og er – ligesom hans senere bidrag til Grundtvig-forskningen – en solidt underbygget og instruktiv afhandling. I 1956 blev Valdemar Nielsen indvalgt i Grundtvig-Selskabets styrelse og valgtes til selskabets sekretær. I foråret 1958 talte han i Vartov om emnet »Hvad man i Sverige har ment og mener om Grundtvig« (trykt i Grundtvig-Studier 1958: Grundtvig set fra Sverige). Et senere foredrag i Vartov: »Svensk Folkehøjskole og Grundtvig« er trykt i Grundtvig-Studier 1961. Hans sidste foredrag skulle have været holdt ved årsmødet på Nordens Folkliga Akademi i 1969; han blev af sygdom hindret i at komme, men vi hørte det indtalt på bånd, og det blev udgivet i Grundtvig-Studier 1969: Grundtvigs forhold til Sverige.

Som sekretær varetog Valdemar Nielsen Grundtvig-Selskabets løbende forretninger med stor interesse og akkuratse og førte en

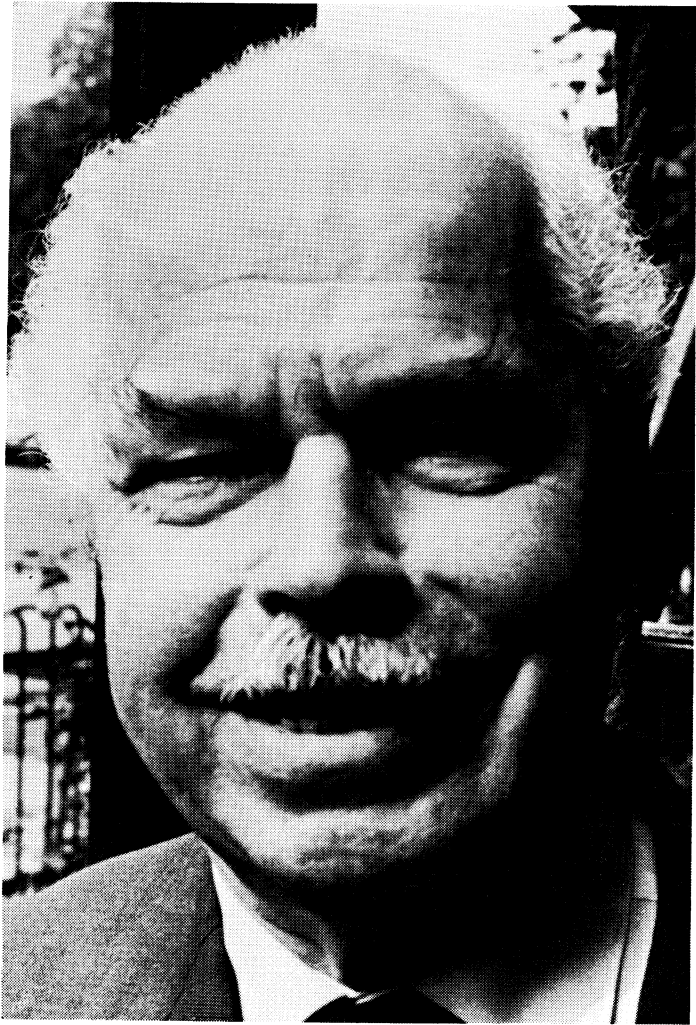
betydelig del af korrespondancen med medlemmer hjemme og i udlandet. Jeg kan især fremhæve hans betydning for forbindelsen med medlemmer i USA og i Sverige. Det var ham en glæde at hjælpe og vejlede udlændinge i studiet af Grundtvig og som et eksempel kan jeg nævne, hvad næppe mange er vidende om, at det var Valdemar Nielsen, der i 1963 foretog udvalget af de salmer og sange af Grundtvig, som blev oversat og optaget i Young Whan Kims koreanske sangbog. Ved forberedelserne til Forskerstævnet på Sandbjerg Gods i august 1964 ydede han en stor indsats.

For alle, der har deltaget i Selskabets årsmøder, vil erindringen om Valdemar Nielsens personlighed være levende knyttet til den måde, hvorpå han foredrog digte af Grundtvig under udflugterne. Jeg husker, hvorledes han reciterede »Strandbakken ved Egeløkke« på selve stedet under vor udflugt til Langeland og ligeledes hans tale under årsmødet 1960 i Askov, hvor han på Skamlingsbanken kyndigt vakte mindet om »sprogfesterne« i 1840erne til live. Under årsmødet i Lund den 10.–12. september 1965, hvor jeg skulle have prædiket i Lund Domkirke, men blev forhindret af sygdom, overtog Valdemar Nielsen med kort varsel tjenesten (hans prædiken er refereret i »Lundastiftet« nr. 10, 1965).

I 1967 fratrådte Valdemar Nielsen som sekretær. Han var året før fyldt 80 år og havde udtalt ønsket om at ophøre, men da det var vanskeligt at finde en afløser, fungerede han til årsmødet 1967. Lige siden sin tiltrædelse har Valdemar Nielsen på forbilledlig måde bestridt sekretærarbejdet. Med sin store beredvillighed, sin praktiske dygtighed og aldrig svigtende pålidelighed blev han til uvurderlig hjælp. Men han tjente ikke blot som »den ordnende hånd«. I kraft af sin kærlighed og sit kendskab til Grundtvig berigede han ofte på uforglemmelig vis vore samvær. Sidste gang, jeg hørte ham fremsige Grundtvigs digte var i Thyregod præstegård i 1967. Og da jeg – kort efter hans død – boede i Udby præstegård i anledning af fjernsynstransmissionen af mindegudstjenesten i hundredåret for Grundtvigs død, kunne jeg, i haven og i stuerne, for mit indre øre høre Valdemar Nielsens rolige, nænsomt varme stemme citere »Udby Have«, som han havde gjort det i sin tid ved Selskabets besøg der.

Vi vil i Grundtvig-Selskabet bevare og ære mindet om Valdemar Nielsens tro tjeneste og hans stille, kloge og livsægte færd iblandt os.

Henning Høirup.

VALDEMAR NIELSEN

4/11 1886 – 11/8 1972